

Mednarodna konvencija za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij (Rimska konvencija, 1961)

Za članstvo konvencije gl. <http://www.wipo.org/treaties/general/parties.html#1>

Države pogodbenice v želji, da bi varovale pravice izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij,

so sklenile, kot sledi:

1. člen

Varstvo, ki ga zagotavlja ta konvencija, ne posega in na noben način ne vpliva na varstvo avtorske pravice na književnih in umetniških delih. Glede na to se nobena določba te konvencije ne sme razlagati na škodo tega varstva.

2. člen

1. Za namene te konvencije pomeni nacionalni tretma obravnavanje v skladu z domačim pravom države pogodbenice, v kateri se zahteva varstvo:

- (a) izvajalcev, ki so njeni državljani, za izvedbe, ki potekajo, so oddajane ali prvič posnete na njenem ozemlju;
- (b) proizvajalcev fonogramov, ki so njeni državljani, za fonograme, ki so prvič posneti ali prvič objavljeni na njenem ozemlju;
- (c) radiodifuznih organizacij, ki imajo svoj sedež na njenem ozemlju, za radijske oddaje, prenašane preko oddajnikov, ki so na njenem ozemlju.

2. Nacionalni tretma mora biti v skladu z varstvom, ki ga izrecno zagotavlja, in z omejitvami, ki jih izrecno predvideva ta konvencija.

3. člen

Za namene te konvencije:

- (a) "izvajalci" pomeni igralce, pevce, glasbenike, plesalce in druge osebe, ki igrajo, pojejo, podajajo, deklamirajo, nastopajo ali drugače izvajajo književna ali umetniška dela;
- (b) "fonogram" pomeni vsak izključno slušni posnetek zvokov izvedbe ali drugih zvokov;
- (c) "proizvajalec fonogramov" pomeni fizično ali pravno osebo, ki prva posname zvoke izvedbe ali druge zvoke;

- (d) "izdaja" pomeni ponujanje kopij fonograma javnosti v razumni količini;
- (e) "reproduciranje" pomeni izdelavo kopije ali kopij posnetka;
- (f) "radiodifuzno oddajanje" pomeni brezžično prenašanje za javni sprejem zvoka ali slike in zvoka;
- (g) "radiodifuzna retransmisija" pomeni sočasno radiodifuzno oddajanje oddaje ene radiodifuzne organizacije, ki ga opravi druga radiodifuzna organizacija.

4. člen

Vsaka država pogodbenica zagotovi nacionalni tretma izvajalcem, če je izpolnjen kateri od naslednjih pogojev:

- (a) da izvedba poteka v drugi državi pogodbenici;
- (b) da je izvedba na fonogramu, ki je zaščiten v skladu s 5. členom te konvencije;
- (c) da se izvedba, ki ni posneta na fonogramu, prenaša z oddajo, ki je zaščiten v skladu s 6. členom te konvencije.

5. člen

1. Vsaka država pogodbenica zagotovi nacionalni tretma proizvajalcem fonogramov, če je izpolnjen kateri od naslednjih pogojev:

- (a) da je proizvajalec fonogramov državljan kake druge države pogodbenice (kriterij državljanstva);
- (b) da je bil posnetek zvoka prvič narejen v kaki drugi državi pogodbenici (kriterij posnetka);
- (c) da je bil fonogram prvič izdan v kaki drugi državi pogodbenici (kriterij izdaje).

2. če je bil fonogram prvič izdan v državi, ki ni pogodbenica, vendar je bil v tridesetih dneh od prve izdaje izdan tudi v kaki državi pogodbenici (sočasna izdaja), se šteje, da je bil prvič izdan v državi pogodbenici.

3. Z notifikacijo, deponirano pri generalnem sekretarju Združenih narodov, lahko katera koli država pogodbenica izjavi, da ne bo uporabljala kriterija izdaje ali pa kriterija posnetka. Takšna notifikacija se lahko deponira ob ratifikaciji, sprejemu ali pristopu ali kadar koli pozneje; v zadnjem primeru začne učinkovati šest mesecev po tem, ko je bila deponirana.

6. člen

1. Vsaka država pogodbenica zagotovi nacionalni tretma radiodifuznim organizacijam, če je

izpolnjen kateri od naslednjih pogojev:

- (a) da je sedež radiodifuzne organizacije v kaki drugi državi pogodbenici;
- (b) da je bila oddaja prenašana preko oddajnika, ki je v kaki drugi državi pogodbenici.

2. Z notifikacijo, deponirano pri generalnem sekretarju Združenih narodov, lahko vsaka država pogodbenica izjavi, da bo varovala oddaje le v primeru, če je sedež radiodifuzne organizacije v kaki drugi državi pogodbenici in če je bila oddaja prenašana preko oddajnika, ki je v isti državi pogodbenici. Takšna notifikacija se lahko deponira ob ratifikaciji, sprejemu ali pristopu ali kadar koli pozneje; v zadnjem primeru začne učinkovati šest mesecev po tem, ko je bila vložena.

7. člen

1. Varstvo, ki ga izvajalcem zagotavlja ta konvencija, vsebuje možnost, da se prepreči:

- (a) oddajanje in posredovanje javnosti njihove izvedbe brez njihovega soglasja, razen kadar je izvedba, uporabljena v oddaji ali javnem posredovanju, če oddajana ali posneta;
- (b) snemanje njihove neposnete izvedbe brez njihovega soglasja;
- (c) reproduciranje posnetka njihove izvedbe brez njihovega soglasja;
- (I) če je bil prvotni posnetek narejen brez njihovega soglasja;
- (II) če je reprodukcija narejena za namene, drugačne od tistih, za katere so izvajalci dali svoje soglasje;
- (III) če je bil prvotni posnetek narejen v skladu z določbami 15. člena in je reprodukcija narejena za namene, drugačne od navedenih v teh določbah.

2. (1) če so izvajalci dali soglasje za radiodifuzno oddajanje, ureja varstvo zoper radiodifuzno retransmisijo, snemanje za namen oddajanja ter reproduciranje takšnih posnetkov domače pravo države pogodbenice, v kateri se zahteva varstvo.

(2) Določbe in pogoji, ki urejajo, kako radiodifuzne organizacije uporabljajo posnetke, narejene za namen oddajanja, se določajo v skladu z domačim pravom države pogodbenice, v kateri se zahteva varstvo.

(3) Uporaba domačega prava, navedenega v točkah (1) in (2) tega odstavka, pa izvajalcem ne sme kratiti možnosti, da pogodbeno urejajo svoje odnose z radiodifuznimi organizacijami.

8. člen

Vsaka država pogodbenica lahko s svojimi zakoni in predpisi določi, kako bodo izvajalci

zastopani pri uresničevanju svojih pravic, kadar jih več sodeluje pri isti izvedbi.

9. člen

Vsaka država pogodbenica lahko s svojimi zakoni in predpisi razširi varstvo, ki ga zagotavlja ta konvencija, na umetnike, ki ne izvajajo književnih ali umetniških del.

10. člen

Proizvajalci fonogramov imajo pravico dovoliti ali prepovedati neposredno ali posredno reproduciranje svojih fonogramov.

11. člen

če država pogodbenica s svojimi zakoni zahteva izpolnitev določenih formalnosti kot pogoj za varstvo pravic proizvajalcev fonogramov ali izvajalcev ali obojih v zvezi s fonogrami, se šteje, da so te formalnosti izpolnjene, če je na vseh kopijah izdanega fonograma, ki so v prometu, ali na njihovih ovitkih opozorilo v obliki znaka skupaj z letnico prve izdaje, in to tako, da primerno opozori na zahtevano varstvo; in še na kopijah ali njihovih ovitkih ni naveden proizvajalec ali imetnik licence proizvajalca (z navedbo imena, blagovne znamke ali druge ustrezne označbe), mora opozorilo vsebovati tudi ime lastnika pravic proizvajalca; in nadalje še na kopijah ali ovitkih niso navedeni glavni izvajalci, mora opozorilo vsebovati tudi ime osebe, ki je v državi, kjer je bil narejen zvočni posnetek, lastnik pravic teh izvajalcev.

12. člen

če se fonogram, ki je bil izdan v komercialne namene, ali njegova reprodukcija uporablja neposredno za radiodifuzno oddajanje ali za kakršno koli posredovanje javnosti, mora uporabnik plačati izvajalcem ali proizvajalcem fonogramov ali obojim enkratno pravično nadomestilo. Če ni dogovora med strankami, lahko domače pravo določi pogoje za delitev tega nadomestila.

13. člen

Radiodifuzne organizacije imajo pravico dovoliti ali prepovedati:

- (a) radiodifuzno retransmisijo svojih oddaj;
- (b) snemanje svojih oddaj;
- (c) reproduciranje:
- (I) posnetkov svojih oddaj, narejenih brez njihovega soglasja;

(II) posnetkov svojih oddaj, narejenih v skladu z določbami 15. člena, če je reprodukcija narejena za druge namene, kot so navedeni v teh določbah;

(d) posredovanje svojih televizijskih oddaj javnosti, storjeno na krajih, ki so dostopni ob plačilu vstopnine; domače pravo države, v kateri se zahteva varstvo te pravice, določa pogoje za njeno uresničevanje.

14. člen

Varstvo, ki ga zagotavlja ta konvencija, traja najmanj dvajset let, šteto od konca leta, v katerem:

(a) je bil narejen posnetek - za fonograme in izvedbe na teh fonogramih;

(b) je bila izvedba - za izvedbe, ki niso na fonogramih;

(c) je bila predvajana oddaja - za radiodifuzne oddaje.

15. člen

1. Vsaka država pogodbenica lahko s svojimi zakoni in predpisi določi izjeme od varstva, ki ga zagotavlja ta konvencija glede:

(a) zasebne uporabe;

(b) uporabe kratkih izvlečkov pri poročanju o aktualnih dogodkih;

(c) efemernih posnetkov, ki jih naredijo radiodifuzne organizacije s svojimi lastnimi napravami in za potrebe svojih lastnih oddaj;

(d) uporabe le za pouk ali znanstveno raziskovanje.

2. Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko vsaka država pogodbenica s svojimi zakoni in predpisi določi enake vrste omejitev pri varstvu izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij, kot jih v svojih zakonih in predpisih določa glede varstva avtorskih pravic na književnih in umetniških delih. Vendar pa so prisilne licence lahko predvidene le v obsegu, v katerem so združljive s to konvencijo.

16. člen

1. Vsaka država, ki postane pogodbenica te konvencije, ima vse obveznosti in uživa vse ugodnosti iz te konvencije. Vendar lahko država kadar koli z notifikacijo, deponirano pri generalnem sekretarju Združenih narodov, izjavi, da:

(a) v zvezi z 12. členom:

(I) ne bo uporabljala določb tega člena;

(II) ne bo uporabljala določb tega člena glede posameznih načinov uporabe;

(III) ne bo uporabljala tega člena glede fonogramov, katerih proizvajalec ni državljan ene od držav pogodbenic;

(IV) bo glede fonogramov, katerih proizvajalec je državljan kake druge države pogodbenice, omejila varstvo, določeno po tem členu na tak obseg in trajanje, kot ga ta druga država zagotavlja za fonograme, ki jih je prvič posnel državljan države, ki daje izjavo; vendar se dejstvo, da država pogodbenica, katere državljan je proizvajalec, ne daje varstva istemu upravičencu ali upravičencem kot država, ki daje izjavo, ne šteje kot razlika v obsegu varstva;

(b) v zvezi s 13. členom ne bo uporabljala točke (d) tega člena; če država pogodbenica da tako izjavo, druge države pogodbenice niso dolžne priznati pravice, navedene v točki (d) 13. člena, radiodifuznim organizacijam s sedežem v tej državi.

2. če je notifikacija iz prvega odstavka tega člena sporočena po datumu deponiranja listine o ratifikaciji, sprejemu ali pristopu, začne izjava učinkovati šest mesecev po tem, ko je bila deponirana.

17. člen

Vsaka država, ki na dan 26. oktobra 1961 zagotavlja varstvo proizvajalcem fonogramov samo na podlagi kriterija posnetka, lahko z notifikacijo, deponirano pri generalnem sekretarju Združenih narodov, ob ratifikaciji, sprejemu ali pristopu izjavi, da bo za namene 5. člena uporabljala samo kriterij posnetka, za namene točke (a)(iii) in (iv) prvega odstavka 16. člena pa kriterij posnetka namesto kriterija državljanstva.

18. člen

Vsaka država, ki je deponirala notifikacijo po tretjem odstavku 5. člena, drugem odstavku 6. člena, prvem odstavku 16. člena ali po 17. členu, lahko z nadaljnjo notifikacijo, deponirano pri generalnem sekretarju Združenih narodov, omeji njen obseg ali jo umakne.

19. člen

Ko izvajalec privoli v vključitev svoje izvedbe v vizualni ali avdiovizualni posnetek, se ne glede na katero koli določbo te konvencije njen 7. člen ne uporablja več.

20. člen

1. Ta konvencija ne posega v pravice, pridobljene v kateri koli državi pogodbenici pred

dnem, ko ta konvencija začne veljati za to državo.

2. Nobena država pogodbenica ni dolžna uporabljati določb te konvencije za izvedbe ali oddaje, ki so bile, ali za fonograme, posnete pred dnem, ko ta konvencija začne veljati za to državo.

21. člen

Varstvo, ki ga zagotavlja ta konvencija, ne posega v katero koli varstvo, ki se kako drugače zagotavlja izvajalcem, proizvajalcem fonogramov ali radiodifuznim organizacijam.

22. člen

Države pogodbenice si pridržujejo pravico sklepati med seboj posebne sporazume, če takšni sporazumi zagotavljajo izvajalcem, proizvajalcem fonogramov ali radiodifuznim organizacijam obsežnejše pravice, kot jih daje ta konvencija, ali vsebujejo druge določbe, ki niso v nasprotju s to konvencijo.

23. člen

Ta konvencija se deponira pri generalnem sekretarju Združenih narodov. Do 30. junija 1962 je na voljo za podpis vsaki državi, povabljeni na Diplomatsko konferenco o mednarodnem varstvu izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij, ki je pogodbenica Univerzalne konvencije o varstvu avtorske pravice ali članica Mednarodne unije za varstvo književnih in umetniških del.

24. člen

1. To konvencijo države podpisnice ratificirajo ali sprejmejo.

2. Ta konvencija je na voljo za pristop vsaki državi, povabljeni na konferenco, navedeno v 23. členu, in vsaki državi članici Združenih narodov pod pogojem, da je v obeh primerih ta država tudi pogodbenica Univerzalne konvencije o avtorski pravici ali članica Mednarodne unije za varstvo književnih in umetniških del.

3. Ratifikacija, sprejem ali pristop se opravi z deponiranjem ustrezne listine pri generalnem sekretarju Združenih narodov.

25. člen

1. Ta konvencija začne veljati tri mesece po datumu deponiranja šeste listine o ratifikaciji, sprejemu ali pristopu.

2. Nato začne ta konvencija veljati za vsako posamezno državo tri mesece po datumu

deponiranja njene listine o ratifikaciji, sprejemu ali pristopu.

26. člen

1. Vsaka država pogodbenica se zaveže, da v skladu s svojo ustavo sprejme ukrepe, potrebne za zagotovitev uporabe te konvencije.
2. Ob deponiranju listine o ratifikaciji, sprejemu ali pristopu mora biti vsaka država sposobna, da v skladu s svojim domačim pravom uveljavi določbe te konvencije.

27. člen

1. Vsaka država lahko ob ratifikaciji, sprejemu ali pristopu ali kadar koli pozneje izjavi z notifikacijo, naslovljeno na generalnega sekretarja Združenih narodov, da velja ta konvencija tudi za vsa ozemlja ali za katero koli ozemlje, za katerih mednarodne odnose je odgovorna, pod pogojem, da za to ozemlje ali ozemlja velja Univerzalna konvencija o avtorski pravici ali Mednarodna konvencija za varstvo književnih in umetniških del. Ta notifikacija začne učinkovati tri mesece po datumu prejema.
2. Notifikacija po tretjem odstavku 5. člena, drugem odstavku 6. člena, prvem odstavku 16. člena in po 17. in 18. členu se lahko razširi tako, da vključuje vsa ozemlja ali katero koli ozemlje iz prvega odstavka tega člena.

28. člen

1. Vsaka država pogodbenica lahko odpove to konvencijo zase ali za vsa ozemlja ali katero koli ozemlje iz 27. člena.
2. Odpoved konvencije se opravi z notifikacijo, naslovljeno na generalnega sekretarja Združenih narodov, in začne učinkovati dvanajst mesecev po datumu prejema notifikacije.
3. Država pogodbenica ne more uresničiti pravice do odpovedi pred iztekom petletnega obdobja od dneva, ko je konvencija začela veljati za to državo.
4. Država pogodbenica preneha biti pogodbenica te konvencije, ko ni več pogodbenica Univerzalne konvencije o avtorski pravici ali ko ni več članica Mednarodne unije za varstvo književnih in umetniških del.
5. Ta konvencija se preneha uporabljati za vsako ozemlje, navedeno v 27. členu, ko se za to ozemlje ne uporablja več niti Univerzalna konvencija o avtorski pravici niti Mednarodna konvencija za varstvo književnih in umetniških del.

29. člen

1. Ko je ta konvencija veljala pet let, lahko vsaka država pogodbenica z notifikacijo,

naslovljeno na generalnega sekretarja Združenih narodov, zahteva, da se skliče konferenca za revizijo konvencije. Generalni sekretar o tej zahtevi obvesti vse države pogodbenice. Če v šestih mesecih po tem obvestilu najmanj polovica držav pogodbenic obvesti generalnega sekretarja Združenih narodov, da se strinjajo s to zahtevo, generalni sekretar obvesti generalnega direktorja Mednarodnega urada za delo, generalnega direktorja Organizacije Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo ter direktorja Urada Mednarodne unije za varstvo književnih in umetniških del, ki v sodelovanju z Medvladnim odborom, predvidenim v 32. členu, skličejo revizijsko konferenco.

2. Za sprejem kakršne koli revizije te konvencije sta potrebni dve tretjini pritrdilnih glasov držav, navzočih na revizijski konferenci, pod pogojem, da ta večina vključuje dve tretjini držav, ki so v času revizijske konference pogodbenice konvencije.

3. V primeru sprejema konvencije, ki v celoti ali delno revidira to konvencijo in če revidirana konvencija ne določa drugače:

(a) ta konvencija preneha biti na voljo za ratifikacijo, sprejem ali pristop od dneva, ko začne veljati revidirana konvencija;

(b) ta konvencija ostane v veljavi za odnose med oziroma z državami pogodbenicami, ki niso postale pogodbenice revidirane konvencije.

30. člen

Vsak spor, ki lahko nastane med dvema ali več državami pogodbenicami glede razlage ali uporabe te konvencije in ni rešen s pogajanjem, se na zahtevo katere koli od strank v sporu predloži v reševanje Meddržavnemu sodišču, če se stranke ne dogovorijo za drugačen način reševanja spora.

31. člen

Nobeni pridržki k tej konvenciji niso dopustni, razen tistih, ki so dopustni po tretjem odstavku 5. člena, drugem odstavku 6. člena, prvem odstavku 16. člena in po 17. členu.

32. člen

1. Ustanovi se Medvladni odbor z naslednjimi nalogami:

(a) da proučuje vprašanja, ki zadevajo uporabo in delovanje konvencije; in

(b) da zbira predloge in pripravlja dokumentacijo za morebitno revizijo te konvencije.

2. Odbor sestavljajo predstavniki držav pogodbenic, izbrani z obveznim upoštevanjem pravične geografske porazdelitve. Članov je šest, če je držav pogodbenic dvanajst ali manj, devet, če je držav pogodbenic trinajst do osemnajst, in dvanajst, če je držav pogodbenic več kot osemnajst.

3. Odbor se oblikuje dvanajst mesecev po tem, ko začne veljati konvencija, na volitvah, na katerih ima vsaka država pogodbenica en glas in jih pripravijo generalni direktor Mednarodnega urada za delo, generalni direktor Organizacije Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo in direktor Urada Mednarodne unije za varstvo književnih in umetniških del v skladu s pravili, ki jih prej odobri večina držav pogodbenic.

4. Odbor izvoli predsednika in funkcionarje ter določi svoj poslovnik. Poslovnik mora predvsem urejati prihodnje delo in način izbiranja njegovih članov za vnaprej, tako da je zagotovljeno kroženje med različnimi državami pogodbenicami.

5. Sekretariat odbora sestavljajo funkcionarji Mednarodnega urada za delo, Organizacije Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo in Urada Mednarodne unije za varstvo književnih in umetniških del, ki jih določita njihova generalna direktorja oziroma direktor.

6. Sestanki odbora, ki se skličejo, ko večina njegovih članov meni, da je to potrebno, so izmenično na sedežu Mednarodnega urada za delo, Organizacije Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo in Urada Mednarodne unije za varstvo književnih in umetniških del.

7. Stroške članov odbora krijejo njihove vlade.

33. člen

1. Ta konvencija je sestavljena v angleškem, francoskem in španskem jeziku, pri čemer so vsa tri besedila enako verodostojna.

2. Poleg tega se uradna besedila te konvencije sestavijo tudi v nemškem, italijanskem in portugalskem jeziku.

34. člen

1. Generalni sekretar Združenih narodov obvesti države, povabljene na konferenco, navedeno v 23. členu, in vse države članice Združenih narodov kot tudi generalnega direktorja Mednarodnega urada za delo, generalnega direktorja Organizacije Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo in direktorja Urada Mednarodne unije za varstvo književnih in umetniških del:

(a) o deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejemu ali pristopu;

(b) o datumu začetka veljavnosti konvencije;

(c) o vseh notifikacijah, izjavah ali sporočilih, predvidenih s to konvencijo;

(d) o primerih iz četrtega in petega odstavka 28. člena.

2. Generalni sekretar Združenih narodov obvesti tudi generalnega direktorja Mednarodnega

urada za delo, generalnega direktorja Organizacije Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo in direktorja Urada Mednarodne unije za varstvo književnih in umetniških del o zahtevah, ki so mu bile sporočene v skladu z 29. členom, kot tudi o vsakem sporočilu, prejetem od držav pogodbenic v zvezi z revizijo konvencije.

V POTRDITEV TEGA so podpisani, ki so bili za to pravilno pooblaščen, podpisali to konvencijo.

SESTAVLJENO v Rimu šestindvajsetega oktobra 1961 v enem izvodu v angleškem, francoskem in španskem jeziku. Pravilno overjene kopije generalni sekretar Organizacije združenih narodov pošlje vsem državam, povabljenim na konferenco, navedeno v 23. členu, in vsem državam članicam Združenih narodov kot tudi generalnemu direktorju Mednarodnega urada za delo, generalnemu direktorju Organizacije Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo in direktorju Urada Mednarodne unije za varstvo književnih in umetniških del.